

Basgrammatik – övningshäfte, del 1

Irene Berkan
Degree of Master of Education
University of Stockholm

Kontakt: privatundervisning.svenska@outlook.com
Tfn: 070-7527204

A. ORDKLASSER

1. Substantivet – skriv pluralformen!

SINGULAR	PLURAL	Ord med samma böjning	LYSSNA!
<i>EN</i>			
1. en flicka	_____	en kvinna, en stjärna	
2. en pojke	_____	en bil, en boll, en stol	
en tidning	_____	en förening	
3. en cigarett	_____	en banan, en tomat, en maskin, en toalett	
<i>ETT</i>			
4. ett äpple	_____	ett konto, ett piano	
5. ett rum	_____	ett hus, ett problem	

2. singular obestäm	singular bestämd	plural obestäm	plural bestämd
flicka	_____	två flickor	_____
en Pojke	_____	två pojkar	_____
en tidning	_____	två tidningar	_____
en cigarett	_____	två cigaretter	_____
ett äpple	_____	två äpplen	_____
ett hus	_____	två hus	_____

3. Speciella substantiv

en lärare   många

en sko   många

ett öga   två

ett öra   två

a - ä

en hand   två

en tand   flera

ett land   flera

o - ö

en bok   flera

en fot   två

en rot   många

4. Adjektivet - regelbunden form

Adjektivet - oregelbunden form

fin   _____   fina   gammal   gammalt   _____

gul   gult   _____   liten   litet   _____

snäll   snällt   _____   vacker   vackert   _____

svår   _____   svåra   _____   _____   _____

vanlig   vanligt   _____   _____   _____   _____

5. Komparera adjektiv

Positiv	komparativ	superlativ	Positiv	komparativ	superlativ
---------	------------	------------	---------	------------	------------

gul	_____	gulast	dålig	_____	_____
-----	-------	--------	-------	-------	-------

snäll	snällare	_____	illa (adv)	_____	_____
-------	----------	-------	------------	-------	-------

bra	_____	bäst			
-----	-------	------	--	--	--

5. VERB

Verbets olika grupper

Regelbundna verb

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM	PERFEKT
_____	ARBETAR	_____	HAR ARBETAT
RINGA	_____	RINGDE	HAR RINGT
TRO	TROR	_____	_____

6. Oregelbundna verb

4) VINNA	VINNER	_____	HAR VUNNIT
4)* ÄTA	ÄTER	_____	HAR ÄTIT

PERS. PRON. – SUBJEKT

Fyll i orden som fattas!

PERS, PRON. – OBJEKT

POSSESSIVA PRONOMEN

JAG	MIG	MIN
DU	DIG	DIN
HAN	HONOM/SIG	HANS/HENNES/SIN
VI	OSS	VÅR
NI	ER	ER
DE	DEM	DERAS/SIN

7. Fyll i rätt ord (ett personligt pronomen, objekt)

- Anna och Kalle köpte _____ nya hus genom Hemnet.
- Anna kör _____ dotter till dagis varje morgon.
- Min syster har två barn, en son och en dotter. Jag brukar hämta _____ son på förskolan varje tisdag.
- Kalle och Anders var på festen igår. Jag pratade med _____.
- Jag känner dem _____ bor grannar med mig.

B. ORDFÖLJD – SATSSCHEMA

8. Ordföljd huvudsats

Jag **ger** inte mina nycklar till henne ikväll. (Obs! Verbet på 2a plats.)

HUVUDSATS

Fundament	Verb1	Subjekt	Inte	Verb 2	Partikel	Objekt/predikativ	Adverbial
Jag	är	-	-	-	-	hemma	idag, <i>eftersom...</i>
Jag	har		inte	sett		Kalle	i skolan idag
Idag	vill	jag	gärna	jobba		med verben	
Jag	ger	-	alltid	-	-	mina nycklar	till henne

Förklaring av satsschemat (huvudsats)

Fundament	verb 1	subjekt	inte	Verb 2:	Partikel	Objekt	Adverbial:
Subjekt	presens/ preteritum	vad/vem? vem?	aldrig gärna	infinitiv/ supinum	T ex: <u>om</u>	vad/vem?	plats tid
Tid			alltid				Hur?
Plats			troligtvis				Varför?
Varför/hur (BISATS) Frågeord			gärna				

Du ser ovan att flera satsdelar kan stå i fundamentet: adverbial (tid/plats/varför/hur), subjekt (det vanligaste) och objekt:

Fundament	Verb1	Subjekt	inte	Verb2	Partikel	Objekt	Adverbial
Eftersom							
Idag							
Kalle		----					
Varför							

9. Ordföljd i bisats

Jag är hemma idag, **eftersom jag inte mår bra.**

(Obs! BIFF-regeln: i bisats kommer **inte** (etc) före första verbet)

Subjekt kommer alltid direkt efter bisatsinledaren (t ex *eftersom*)

BISATS har alltså ett annat satschema/ordföljd:

inledare / subjekt / inte(SA) / verb1 / verb2 / _____ / _____ / _____ /
eftersom jag inte mår ---- ---- bra. ----
(SA) betyder satsadverbial, t ex: inte, aldrig, alltid, gärna, nog, troligen, m fl.

10. Fortsätt meningen. Tänk på ordföljden i bisats/huvudsats.

Jag är så glad idag eftersom _____

Anna gick till jobbet, trots att _____

I morgon _____

Eftersom jag är klar med arbetet, _____

Uttalsträning

Lång eller kort vokal

Kort vokal följs av dubbeltecknad konsonant/flera konsonanter .

Lång vokal följs av enkel konsonant.

11. Lyssna och läs orden med lång och kort vokal

Lång vokal

A ___ Hal Kal Glas _____

O ___ Tor _____

U ___ Ful _____

Å ___ Hål _____

kort vokal

A ___ Hal Kall Glass _____

O ___ Torr _____

U ___ Full _____

Å ___ (ett) Håll _____

LYSSNA!

Uttala rätt!

Lång vokal

E ___ Fel _____

I ___ Fin _____

Y ___ Fyra _____

Ä ___ Här _____

Ö ___ Hög _____

Kort vokal

E ___ Mer _____

I ___ Vinn _____

Y ___ Hylla _____

Ä ___ Hälla _____

Ö ___ Höst _____

Uttal av G, K, SK beror på den hårda/mjuka vokalen

HÅRD VOKAL: a, o, u, å

MJUK VOKAL: e, i, u, ä, ö

12. Lyssna och observera uttalet i ord med G, K, SK

G

Gammal

God

Gul

Går

K

Kan

Kom

Kul

Kår

SK

Ska

Skola

Skulle

Skåne

LYSSNA!

G

Ger

Gick

Gym

Gärna

Göra

K

Kedja

Kind

Kyrka

Kärlek

Köpa

SK

Sked

Skiner

Skynda (dig)

Skämt

Skön

TONACCENT/Accent 2

a) Ord med två stavelser eller mer, med initial betoning: *femton* ('fem 'ton)

Betoningen ligger på den första stavelsen, om den är betonad/lång.

LYSSNA !

b) Sammansatta ord: arbetsförmedling ('arbetsförm 'edling)

'Kör 'skolan, 'sommar'lov, 'a-'kassan, 'sjuk'skriven, 'mamma'ledig, 'uppehållstill'stånd

13. Lyssna och läs! Exempel på ord med accent 1 och accent 2

ACCENT 1

bilen

banan

tomten

ACCENT2

bilar

banan (bestämd form av bana)

tomten (bestämd form av tomt)

Irene Berkan
Degree of Master of Education
University of Stockholm
20 years of experience

Kontakt: [privatundervisning.svenska @outlook.com](mailto:privatundervisning.svenska@outlook.com)